

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŐTIRMALAR DERĐİŐİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research

Cilt: 14 Sayı: 77 Nisan 2021 & Volume: 14 Issue: 77 April 2021

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

ALİ PÜSKÜLLÜOĞLU İLE ÖZCAN YALIM'IN ORTAK ÇABALARININ ÜRÜNÜ ŐİR DERĐİŐİ: YUSUFÇUK

*POETRY MAGAZINE THE PRODUCT OF THE JOINT WORK OF ALİ PÜSKÜLLÜOĞLU AND ÖZCAN
YALIM: YUSUFÇUK*

Ayvaz MORKOÇ*

Öz

Ülkelerdeki edebi faaliyetlerin nabzını elinde tutan edebiyat dergileri, edebiyat tarihlerinin oluşturulmasına zemin hazırlayan önemli yayım organlarındandır. Bu sebeple her biri dikkatlice incelenmeli, elde edilen veriler edebiyat tarihine yaptıkları katkılar yönünden değerlendirilmelidir. Ocak 1979 ile Aralık 1980 tarihleri arasında yayım hayatını sürdürmüş olan Yusufçuk, yalnızca 2 yaprakтан oluşаn aylık Őir dergisidir. Türk toplumunda karmaşık olayların egemen olduğu ve çatışmaların Őiddetlendiđi yıllarda basılmıştır. Modernleşme sürecini sancılı şekilde sürdüren toplumlarda başta sanat olmak üzere Őirin bu kaos ortamından kötü yönde etkilenmesi doğaldır. Yusufçuk, Şiire bakışın ciddi ölçüde köreldiği, Şiirin estetik değerinin düştüğu yıllarda yayım hayatına başlar. Hem yayımladığı Şiirleri, hem de Őir üzerine kaleme alınmış deneme, eleştiri, makale ve tanıtma yazılarıyla dikkat çeken Yusufçuk'un o dönemde ülkede gündem oluşturduğu anlaşılmalıdır. Türk ve dünya edebiyatına ait tanınmış isimlerin eserlerinden yaptığı alıntılar nedeniyle derginin edebiyat dünyasında ilgi ve merakla izlendiği görülür. 1979 ile 1980 yıllarını kapsayan süreçte toplam 24 sayı olarak çıkan derginin sahibi Ali Püsküllüoğlu, sorumlu genel yayın yönetmeni Özcan Yalım'dır. Ağırlıklı olarak ünlü Şairlerin ürünlerine yer veren derginin yayımlandığı dönemde Türk Şiirinin siyasetin emrine girmesini engellemeye yönelik bir tutum sergilediği anlaşılmalıdır. Türk toplumunun sancılı döneminde yayımlanan ve Türk Şiirine belli oranda katkı sağladığı anlaşılan Yusufçuk'un edebiyat dünyasında dikkatli bir gözle incelenmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Ali Püsküllüoğlu, Özcan Yalım, Yusufçuk Dergisi, Türk Şiiri.

Abstract

Literature journals, which hold the pulse of literary activities in countries, are among the important publication organs that set the ground for the formation of literary histories. For this reason, each of them should be carefully examined, and the data obtained should be evaluated in terms of their contribution to the history of literature. Yusufçuk, which continued its publication life between January 1979 and December 1980, is a monthly poetry magazine consisting of only 2 pages. It was published during the years of complex events and conflicts in Turkish society. It is natural that poetry, especially art, is adversely affected by this chaos in societies that continue the process of modernization in a painful way. Dragonfly begins its publication life in the years when the gaze of poetry is seriously dull and the aesthetic value of poetry decreases. Drawing attention with both his published poems and essays, criticisms, articles and introductory articles on poetry, it is understood that Yusufçuk created the agenda in the country at that time. It is seen that the magazine is followed with interest and curiosity in the literary world due to the citations it made from the works of well-known names of Turkish and world literature. The owner of the magazine, which was published as a total of 24 issues in the period between 1979 and 1980, is Ali Püsküllüoğlu and the responsible editor-in-chief Özcan Yalım. It is understood that the magazine, which mainly featured the works of famous poets, displayed an attitude towards preventing Turkish poetry from being subordinated to politics. We believe that Yusufçuk, published in the painful period of Turkish society and understood to have contributed to Turkish poetry to a certain extent, should be studied carefully in the world of literature.

Keywords: Ali Püsküllüoğlu, Özcan Yalım, Yusufçuk Magazine, Turkish Poetry.

* Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, ORCID: 0000-0002-9470-9656, ayvazmorkoc@gmail.com

1. Giriş

Ülkelerdeki edebi faaliyetlerin nabzını elinde tutan edebiyat dergileri, edebiyat tarihlerinin oluşturulmasına zemin hazırlayan önemli yayım organlarındandır. Bu sebeple her biri içerik yönünden titizlikle incelenmeli, elde edilen veriler edebiyat tarihine yaptıkları katkılar yönünden değerlendirilmelidir. Aksi halde sağlıklı bir edebiyat tarihi elde etmek mümkün değildir (Morkoç, 2009, 288)

Ocak 1979 ile Aralık 1980 tarihleri arasında yayın hayatını sürdürmüş olan *Yusuŕçuk*, 22x32 cm. boyutunda, sadece 2 yapraktan oluşan aylık şiir dergisidir. Türk toplumunda kaotik hadiselerin egemen olduğu ve çatışmaların şiddetlendiği yıllarda yayımlanmıştır. Çağdaşlaşma sürecini sancılı biçimde geçiren toplumlarda başta sanat olmak üzere şiirin bu karmaşık ortamdan kötü yönde etkilenmesi su götürmez bir gerçektir. *Yusuŕçuk* şiire bakışın epeyce köreldiği, şiirin estetik değeri erozyona uğradığı bir dönemde yayım hayatına başlar.

Hem yayımladığı şiirleri, hem de şiir üzerine kaleme alınmış deneme, eleştiri, makale ve tanıtma yazılarıyla dikkat çeken *Yusuŕçuk*'un o dönemde ülkede gündem oluşturduğu görülür. Türk ve dünya edebiyatına ait tanınmış isimlerin eserlerinden yaptığı alıntılar nedeniyle derginin edebiyat vadisinde ilgi ve merakla izlendiği anlaşılmaktadır. 1979 ile 1980 yıllarını kapsayan süreçte toplam 24 sayı olarak çıkan dergide yer alan bilgilere göre yayın yeri Ankara'dır. *Yusuŕçuk* dergisinin sahibi Ali Püsküllüoğlu, sorumlu genel yayım yönetmeni Özcan Yalım'dır. Verilen bilgiye göre yönetim yerinin adresi Esat Caddesi No: 4 Küçükcesat Ankara'dır. Maya Matbaacılık'ın Ankara tesislerinde basılan derginin yıllık abonelik ücreti ilk on ay için 50 Türk Lirası olarak belirlenmiştir. 1979 yılının Kasım ayında basılan 11. sayısından itibaren abonelik ücretinin 100 Türk Lirasına çıktığı görülür. Şubat 1979 tarihli 2. sayıdan başlayarak son sayıya kadar *Yusuŕçuk* başlığının üst kısmında "insanlarımız için şiir" ifadesi yer almıştır ki bu tercih şiire verilen değeri özellikle vurgulamaktadır.

Amacımız *Yusuŕçuk*'u gerek edebiyat dünyasına, gerekse akademik çevrelere hak ettiği biçimde tanıtmaktır. Bu nedenle önce derginin tüm sayıları eksiksiz biçimde elde edilmiş, ardından inceleme işlemi başlamıştır. Klasik fişleme yönteminin tercih edildiği incelemede, her bir edebiyatçı için ayrı ayrı fişler oluşturulmuş, şahısların yerli veya yabancı oluşu belirtilmiştir. Her edebiyatçıya ait ürünün şiir veya düzyazı oluşu not edilmiştir. *Yusuŕçuk*'ta ürünleri yer alan ve tamamı 111 olan yerli ve yabancı edebiyatçıların ürünleri çok yönlü biçimde incelenmiştir. Ardından ulaşılan sonuçlar hem nitelik, hem de nicelik yönünden değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

2. Ali Püsküllüoğlu: Dergi Sahibi

19 Eylül 1935 tarihinde Adana'nın (günümüzde Osmaniye) Kadirli ilçesinde dünyaya gelen Ali Püsküllüoğlu çok sayıdaki niteliğinin içinde ağırlıklı olarak şair ve dilci olarak tanınır. İlk ve ortaokulu Kadirli'de okuduktan sonra Mersin Lisesi'ne kayıt yaptıran Püsküllüoğlu, buradaki öğrenimini hastalığı nedeniyle yarıda bırakır. Uzun süre avukat katipliği, gazetecilik ve yayımcılık gibi değişik işlerde çalışır. 1959 yılında İstanbul'da Çevre Yayınevi'ni kurar. 1960 ile 1983 yılları arasında Türk Dil Kurumu'nda Yayım ve Tanıtma Kolu uzmanı olarak çalıştıktan sonra buradan emekli olur. Ankara Radyosu'nda "Kitap Saati" ve "Anadilimiz Öz Dilimiz" programlarını hazırlar.

Edebiyat dünyasında ağırlıklı olarak sözlük alanındaki çalışmalarıyla dikkat çeken Püsküllüoğlu, Dil Derneği ve Edebiyatçılar Derneği'nin kurucu üyesidir. İlk şiiri "Haziran" 1951'de *Kaynak* dergisinde yayımlanmıştır. Doğa, sevgi, özlem gibi temalar ile toplumsal sorunları işlediği şiir ve yazıları *Varlık*, *Hisar*, *Türk Düşüncesi*, *Türk Sanatı*, *İstanbul*, *Değişim*, *Türk Dili*, *Papirüs*, *Dost*, *Oluşum*, *Yusuŕçuk* ve *Çağdaş Türk Dili* dergileriyle *Akşam*, *Vatan*, *Cumhuriyet* ve *Ulus* gazetelerinde basılmıştır. İlk ürünlerinde halk edebiyatı unsurlarını yoğun biçimde kullanan Püsküllüoğlu'nun halk şiiri üslubuna yaklaştığı görülür. 1960'tan itibaren İkinci Yeni ve toplumcu şiir anlayışının olanaklarını kullanarak açık ve yalın bir anlatımla kendine özgü şiir dili oluşturmuştur. (Tanzimattan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi, 2001, 689)

Dil konusunda yüksek seviyede bilgi birikimine sahip bulunan Püsküllüoğlu *Türk Dili* dergisinin yazı kurullarında görev yapar. Kurulması için yoğun çaba sarf ettiği *Çağdaş Türk Dili* dergisinin yöneticiliğini belli bir süre üstlenir. 1985'te Hürriyet topluluğunun yayımladığı *Hürgün* gazetesinde serbest yazar olarak vazife yaparken bu yayım organına önemli katkılar sunar. Sorumlu aydın bilinciyle hareket eden edip, hem Dil Derneği'nin hem de Edebiyatçılar Derneği'nin kurucuları arasında ön sırada yer alır. (Püsküllüoğlu, 2004, s.114-115)

Derginin sahibi Püsküllüoğlu, ilkokul öğrenciliği yıllarından beri edebiyat ve kültürle iç içe olmuştur. Henüz ilkokulda iken öğretmeninin yönlendirmesiyle okulun duvar gazetesini çıkarır. 1950 yılında ağabeyinin sahibi olduğu *Dil* adlı dergide çeşitli görevler üstlenir. Lise öğrenciliği yıllarında Mersin'de arkadaşlarının katkılarıyla *Çevre* dergisini yayımlar. 1960 yılında Adana Kadırlı'da haftalık *Karacaoğlan* gazetesini çıkarır. Ardından 1961 yılında Ankara'da Cemal Süreya'nın denetiminde çıkan *Papirüs* dergisine önemli katkıları olur. Dergicilik ve yayıncılık alanındaki birikimlerinden dolayı aynı yıl *Türk Dili* dergisine davet edilir. 1971 yılında *Ulus* gazetesinin haftalık *Edebiyat Sayfası*'nı, ardından Ankara'da *Halkçı* gazetesinin bünyesinde yer alan *Edebiyat Sayfası*'nı düzenleyerek yönetir (Kılınçarslan, 2007, 68-69). Sıralanan faaliyetleri göz önünde bulundurulduğunda Püsküllüoğlu'nun, Yusufçuk'tan önce edebiyat dergiciliği konusunda geniş tecrübe ve birikime sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Kendini daima şair olarak gören ve şair kimliğiyle anılmak istediğini vurgulayan Püsküllüoğlu, Türk edebiyatında dilci kimliği ile de tanınır. (Uçarol, 2008, 373) Garip şiiri çizgisinde toplumcu şiirler kaleme aldığı yıllarda doğa ve çevre duyarlılığını açık ve anlaşılır dille yazmayı ısrarla sürdürür. Doğa ile vatan sevgisini harmanlayarak yazdığı şiirlerinde hem kendi özel hayatından, hem de tanık olduğu Türk toplumundan güçlü izler görülür. Şehir hayatını değil, kırsal yaşamı öne çıkaran ve doğadan uzaklaşmanın sanatçıda kısırlaşma yarattığını iddia eden Püsküllüoğlu, insan ve doğanın kendi şiirinin temel unsurları olduğunu söyler. Kaleme aldığı şiirlerinde özlem, acı, hüznün, hayat ve ölüm gibi soyut temaları doğaya ait benzetmeler aracılığıyla somut tablolar haline getirir. Toplumsal meseleleri ele aldığı şiirlerinde de doğayı etkin biçimde kullanmayı sürdürür. (Pulat-İğdecioğlu, 2018, 53)

Şiir vadisinde belli bir olgunluğa ulaştıktan sonraki yıllarda da halk şiiri imkanlarından yararlanmayı sürdüren Ali Püsküllüoğlu'nun ürünlerinde halk şiiri üslubu dikkat çeker. 1960'tan sonra İkinci Yeni akımının çizgisine yaklaşan, ardından toplumcu şiir anlayışını benimseyen şair, sosyal demokrat bakış açısıyla açık, yalın bir üslupta kendi şiirini oluşturmuştur. Onun "şiirleri Arapça, Fransızca, İngilizce, İsveççe Rusça, Sırpça gibi farklı dillere çevrilmenin yanı sıra ders kitaplarında yer almıştır" (Karahan, 2010, s.504-505).

3. Özcan Yalım : Sorumlu Yayın Yönetmeni

Yusufçuk dergisinin sorumlu genel yayım yönetmeni Özcan Yalım, 19 Eylül 1931 yılında Giresun'da dünyaya gelir. Önce Kabataş Erkek Lisesi'nde, sonra Kastamonu Lisesi'nde eğitim alır. Ardından Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni 1958'te bitirir. 1960 yılında Muğla'da başladığı maiyet memurluğu görevinden bir yıl sonra ayrılır. Belediye başkan vekilliği, kaymakam yardımcılığı ve kaymakamlık gibi vazifelerde kısa süre çalışır. Devlet memurluğunun mizacına uymadığını düşünen Yalım, istifa ederek İstanbul'da Elif Kitabevi'nde ve Ankara'da Bilgi Kitabevi'nde çevirmenlik görevini sürdürür. Bu yıllarda bir süre yabancılara Türkçe öğretmenliği de yapar. Yakın arkadaşı Ali Püsküllüoğlu'nun 1979-1980 yılları arasında çıkardığı *Yusufçuk* dergisinin genel yayım yönetmenliğini üstlenir. Uzun yıllar çevirmenlikle birlikte öğretmenlik vazifesine devam eder. (Yalım, 2003, 80) Edebiyat dünyasında çevirmen, sözlük yazarı ve şair gibi farklı kimliklerle tanınmaktadır. 1994'te ağır bir trafik kazası geçirip bu kazadan sonra eski sağlığına kavuşamayan Özcan Yalım, 1995 yılında emekli olmak zorunda kalır. Ankara'dan ayrılarak İzmir Çiğli'ye, ardından da Foça'ya yerleşen şair, ömrünün son yıllarını huzurevinde geçirmek durumunda kalır. (Yakut, 2009, 14-17)

Özcan Yalım, Kastamonu Lisesi'nde öğretmeni olan Rauf Mutluay'ın (1925-1995) yakın ilgi ve yönlendirmesi ile şiir vadisine adım atar. Zira Rauf Bey, o yıllarda ders saatleri dışında edebiyat meraklısı öğrencilerini etrafına toplayarak çağdaş Türk edebiyatından örnek metinler üzerinde değerlendirmeler yapmakta, onları yazmaya yönlendirmektedir. Okuduklarından etkilenen genç Özcan Yalım, şiirin yanı sıra hikaye de yazmaya girişir. Katıldığı yarışmada hikaye dalında ödül alır. Ne ilginçtir ki hayatının ilk ödülünü sevip değer verdiği Rauf Mutluay'ın elinden almış olur. Üniversite öğrenciliği sırasında Cemal Süreya, (1931-1990) Ece Ayhan, (1931-2002) Tevfik Akdağ, (1932-1993) Sezai Karakoç, (d. 1933) Erdoğan Alkan, (1935-2014) Ergin Günçe, (1938-1983) gibi genç şairlerle şairlerle yakın dostluk ilişkileri geliştirir. "Baş Dönmesi" isimli şiiri 1953 yılında *Kaynak* dergisinde matbaa yüzü görür. Daha sonraki yıllarda ürünlerini *Arayış*, *Çağdaş Türk Şiiri*, *Dize*, *Kaynak*, *Körfez*, *Mülkiye*, *Oluşum*, *Özgörü*, *Parantez*, *Pencere*, *Rüzgâr*, *Sanat Rehberi*, *Tan*, *Türk Dili*, *Türk Sanatı*, *Yarın*, *Yelken*, *Varlık* ve *Yusufçuk* gibi dergi ve seçkilerde yayımlar. Kitap halinde basılan ilk kitabı *Aramıza Gül Girdi* 1982'de yayımlanır. Bu eserinden on yıl sonra *Yaşadık mı?* adlı şiir kitabı ve aynı yıl bir mizah eseri olarak *Brezinta Öyküleri* adlı kitabı gün yüzüne çıkar. *Türkçe'de Yakın ve Karşıt Anlamlılar Sözlüğü* adlı eseri 1988 yılında matbaa yüzü görür. Yalım, bu eserinde elli bini aşkın "yakın ve karşıt anlamlı kelime ve deyim"i inceler. 2003'te büyük ses getiren *Sonra Tufan* isimli şiir kitabını bastırır.

Aynı yıl *Şiir De Çocuktan Bir Zamanlar* ve *Gülmece Güldürmece* adlarını taşıyan iki çocuk kitabı da yayımlar. Mülkiyeliler Birliği Yayınevi, sanat hayatının elli beşinci yılı için Özcan Yalım armağan kitabı hazırlar. Şairin 1952-2007 yılları arasında kaleme aldığı şiirlerinden seçme yaparak *İssizlikte* ismini verdiği kitabı 2008 yılında yayımlar (Yakut, 2009, 14-17).

Şiirlerinde aşk, yalnızlık, deniz ve çocuk sevgisi gibi konuları işleyen şair, edebiyatın farklı alanlarında eserler verir. Diğer niteliklerinin yanı sıra çevirmen kimliğiyle de tanınan Yalım, Horace McCoy ve Giovanni Guareschi gibi ediplerin ürünlerini Türkçeye çevirmiştir. “Şiirin anahtarları vardır, ama maymuncuğu yoktur” diyen Yalım’a göre kelime ve imgeler şiirin süsüdür. Resim sanatının unsurlarına sıkça başvuran şair, olayları sezgiden çok duyular aracılığıyla algılamaya ağırlık verir. (Timuroğlu, 2003: 4). Çeviri kitaplarının dışında üç şiir kitabı ve sözlük sahasında kaleme alınmış ünlü eserleri vardır. Kısa ve yalın şiirlerinde özümsemiş bir dil, kendine özgü bir imge dünyası ve söyleyiş biçimi görülmektedir.

4. Yusufçuk’un Sanat İlkeleri

Yusufçuk dergisi, bir yazı kurulunun denetiminde çıkarılmamıştır. İzlenecek yayım ilkeleriyle ilgili kararlar çoğunlukla Ali Püsküllüoğlu, tarafından alınmıştır. Püsküllüoğlu, *Yusufçuk*’u bir ekiple çıkarmayı uygun bulmadığını, zira çok sayıda kişinin ortak katılımıyla yönetilen dergilerde her kafadan bir ses çıktığını belirtir. Ona göre iyi dergiler tek kişinin kurduğu ve yönettiği dergilerdir. Kendi tecrübelerinin bunu doğruladığını da ısrarla vurgular. *Yusufçuk*’ta asıl karar verenin kendisi olduğunu, ancak yardım eden arkadaşlarının bulunduğunu belirtir. Örneğin Özcan Yalım, sorumlu yazı işleri yönetmenidir. Dergiye ürün gönderen genç şairlerle yazışmak, şiir ve yazıların düzeltmelerini yapmak bütünüyle onun görevidir. Şahin Tekgündüz ise derginin baskısı sırasında basımevinin imkanlarını seferber eden kişidir (Kılınçarslan, 2007, 70).

Püsküllüoğlu, çıkarmayı düşündüğü derginin sadece iki yapraklı oluşun küçük hacimli bir dergi olması arzusundadır. Ona göre dergi küçük ama etkili olmalıdır. Bu düşünceden yola çıkarak dergiye *Yusufçuk* adını vermeyi uygun bulur. *Yusufçuk*’un iki farklı anlamı vardır. İlki dağlık ve ormanlık bölgelerde yaşayan, güvercine benzeyen, ancak ondan daha küçük olan bir kuş türüdür. İkincisi ise parlak renkli, iri kanatlı büyük kız böceğidir. Şair, *Yusufçuk*’un kanatlarından ilham alarak iki yapraklı şiir dergisine bu ismi seçmiştir.

Türk edebiyatında cumhuriyetin ilanından sonra *Yusufçuk*’a gelinceye kadar yalnızca şiirle ilgilenen kimi dergiler yayımlanmıştır. *Kaynak*, *Şiir Sanatı*, *Şairler Yaprağı* gibi örnekler sayılabilir. Ancak bunlar çok sayfadan oluşun hacimli dergiler iken, *Yusufçuk* yalnızca iki yapraklı bir dergidir. Püsküllüoğlu, bilinçli olarak iki yapraklı bir dergi çıkardığını söyler. Zira o dönemde kendisinin dergicilik dışında yoğun bir çalışma alanı vardır. Amacı şiir dünyasında az sayfalı bir dergi ile çok ses getirmektir:

Ben küçücük bir dergide de bir şeyler yapılabileceğini düşünmüştüm. Öyle yaptım. Çok içerikli bir dergi olarak karşılandı. Bugün hangi iyi dergi günün bütün iyi ozanlarını bir araya getirebiliyor? (Kılınçarslan, 2000, 70)

Derginin ilkeleri arasında çok seslilik vardır. Yalnızca bir görüşün sözcülüğünü yapmaktan kaçınmaya çalışmıştır. En belirgin şiir yayımlama ölçüsü ürünün şiirsel seviyesinin yüksek olmasıdır:

Yusufçuk ayrıca şiirde tek sesliliğe de karşı. İyi olmak koşuluyla her anlayıştaki şiire açıktır. Bunu şimdiye değin yayımladığımız ürünler ortaya koymuş olmalıdır. (*Yusufçuk*, nr. 21, Eylül 1980, 4)

5. Derginin Amaçları

Yusufçuk, o yıllarda edebiyat dergilerinin adeta klasikleşmiş temel anlayışlarının dışında farklı ve kendine özgü bir çizgi sürdürme düşüncesiyle çıkarılır. 12 Eylül darbesinin öncesi ve sonrasını içine alan karmaşık döneme tanıklık eder. Püsküllüoğlu, bu yıllarda yayımlanan çok sayıda niteliksiz şiir ve yazının başka dergilerin hacimce genişlemesine sebep olduğunu, bu tutumu yanlış bulduğunu söyler. “Tek savsözümüz var, insanlarımız için şiir” diyen Püsküllüoğlu ve Yalım diğer türleri değil, şiiri öne çıkarırlar (*Yusufçuk*, 1979, nr. 2, 1) Bu amaçla *Yusufçuk* şiirin sorunlarını gündeme getiren sorumlu bir dergi kimliği ile her sayısında Türk şiirinin önemli isimlerine yer vermeyi hedeflemiştir. (Bulut, 2017, 1495)

Ali Püsküllüoğlu, dergide sık sık *Yusufçuk*’un herhangi bir akımın yayın organı olma amacı taşımadığını belirtir. Derginin Türk şiirinde bir akım ya da ekol oluşturmak niyetiyle de çıkarılmadığını ısrarla vurgulamıştır. *Yusufçuk*’ta ağırlıklı olarak tanınmış ve ünlü olan şairler yer almaktadır. Bununla birlikte o yıllarda şiir vadisinde yeni tanınmakta olan şairler de ürünleriyle belli oranda görünürler. Henüz yeterince tanınmayan Ahmet Erhan, Ali Cengizkan, Behçet Aysan, Mehmet Taner, Metin Altıok, Yaşar

Miraç, gibi şairler *Yusufoçuk* sayesinde edebiyat çevrelerinde daha fazla ilgi görmeye başlamıştır. Ayrıca Fergun Özelli, Haydar Ergülen, Tuğrul Tanyol, Yusuf Alper, gibi isimler seslerini *Yusufoçuk* ile okurlara duyurmuşlardır. Ancak hemen belirtmek gerekir ki derginin asıl amacı genç şairler yetiştirmek değil, şiirin önemini kavratmaktır. (Kılınçarslan, 2000, 72)

Özcan Yalım, dergide ürün yayımlama ilkelerinin ideolojik amaç taşımadığını söyler. Bununla birlikte ticari bir beklentilerinin bulunmadığını da vurgular. Ona göre en önemli hedef, şiiri yeniden gündeme getirmek, şiirin halk nezdindeki itibarını yükseltmektir:

Ali'nin de sıklıkla tekrarladığı, benim de dilimden düşürmediğim şey, "şiiri gündeme getirmek"ti.
(Ayvaz Morkoç'un Özcan Yalım'la Röportajı, 2007)

Püsküllüoğlu, *Yusufoçuk*'un ilk sayısının birinci sayfasında "Herkes Şiire Düşman" isimli yazısında derginin ulaşmayı arzuladığı amaçlar konusunda önemli sayılabilecek ipuçları verir. Ona göre nitelikli şiirler ne yazık ki çoğunlukla arka planda kalmış, hak ettiği değeri görememiştir. Bu bağlamda dergi için ulaşılması gereken ilk hedef, okuru sıradan basit manzumelerle oyalamak değil, onları gerçek şiirle buluşturmadır. Püsküllüoğlu, o yılların edebiyat dergilerindeki şiirlerin, sadece sayfa boşluklarını dolduran ilkel ve anlamsız metinler derecesine düşürüldüğü kanısındadır. Zira üstün nitelikli estetik şiirden habersiz olan okur ya sadece kötü şiiri beğenmekte veya şiire tamamen düşman hale gelmektedir. Püsküllüoğlu bu husustaki kaygısını şu cümlelerle belirtir:

Herkes şiire düşman. Kötüden de kötüyü tutarak. Kötüyü şiir sanarak. Kötü şiir her zaman iyi şiiri kovuyor. (Püsküllüoğlu, nr. 1, Ocak 1979, 1)

Ali Püsküllüoğlu, gazete ve dergilerde her türden edebi ürüne yer verildiğini, şiir üzerine düz yazılar yazıldığını, buna karşılık güzel şiirlerin yayımlanmadığını ifade eder. Dünya gazetesindeki sanat sayfasını değerlendirirken şunları söylemiştir:

Söyleşiler, eleştiriler, soruşturmalar, sinema tiyatro yazıları vb. ile başarılı bir sayfa. İlginç, doyurucu yazılar var. Ancak şiire onda da yer yok. Bir ozanla konuşma yer alabiliyor, şiir üstüne yazılar olabiliyor. Ancak şiire yer yok. (Püsküllüoğlu, nr. 3, Mart 1979, 1)

Püsküllüoğlu, *Yusufoçuk* dergisinin bu kötü imajın düzeltilerek yanlış uygulamanın ortadan kaldırılması, şiire yeniden itibar kazandırılması amacına yönelik yayımlandığını söyler. (Ayvaz Morkoç'un Özcan Yalım'la Röportajı, 2007)¹

Derginin dikkate değer bir amacı da şiiri tamamen siyasetin emrine vermemek, yalnızca tek bir siyasi görüşün sözcülüğünü yapmamaktır. Püsküllüoğlu'na göre dizelerden oluşan bir metin, yalnızca siyasi unsurlar içerdiği için güzel şiir sayılamaz. 1970'li yılların ikinci yarısından itibaren bazı dergiler yaşanan çalkantılı dönemde edebiyatı siyaset için bir araç olarak görmüşlerdir. Edebi ürünlerde siyasi unsurları ön plana çıkarmaya çalışmış, bu tür unsurların yoğun olduğu metinleri öncelikli olarak yayımlamışlardır. Başka bir deyişle siyasi içerik taşımayan şiirler dışlanmışlardır:

Bu ürünlerde yazınsal değeri pek aramıyorlardı. Şiirde de böyleydi. Şiirler sözcük salatası olsa bile siyasal bir duruş sergiliyorsa yeterli oluyordu. Ozanlar sanki siyasal şiire özendiriliyordu. Böylece bir bakıma, bana göre, siyasa dışı şiir "horlanıyordu" (Kılınçarslan, 2007, 70)

6. Derginin Nicelik ve Niteliği Hakkında Bazı Bilgiler

İlk sayıları 2100 adet olarak basılan *Yusufoçuk*'un okur tarafından gördüğü ilgi üzerine tirajı altı ay sonra 2500'e çıkarılır. Hem Ali Püsküllüoğlu, hem de Özcan Yalım benzer açıklamalarla dergi basımının sıkıntısız biçimde sürdürüldüğünü beyan etmişlerdir ki bu edebiyat dergileri için dikkate değer bir durumdur. Zira hem geçmişte, hem de günümüzde edebiyat dergilerinin büyük kısmı baskı problemleri ve maddi olumsuzluklarla karşılaşmış, bu nedenle azımsanmayacak sayıda dergi kapanmak zorunda kalmıştır. O sırada dillendirilen en büyük sorun *Yusufoçuk*'un, dağıtıcılara verilemeyecek kadar küçük boyutta olmasıdır. Derginin dağıtımını Püsküllüoğlu ile Yalım, Ankara'da kendileri "elden ulaştırmak" suretiyle gerçekleştirirler. İstanbul'da ise yakın bazı arkadaşlarına topluca göndererek onlar aracılığıyla kitapçevlerine

1 Röportaj, Özcan Yalım ile Mayıs 2007 tarihinde İzmir Foça'daki yazlık evinde yapılan yüz yüze görüşme sırasındaki soru ve cevaplardan oluşmaktadır. Önceden hazırlanan sorular şaire yöneltilmiş, verilen cevaplar ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Daha sonra ses kaseti deşifre edilerek bu bölüm oluşturulmuştur. Ortaya çıkan metinler, şahsi kütüphanemizde muhafaza edilmektedir. Makalenin oluşturulması sırasında sözü edilen röportaj bilgilerinden de yararlanılmıştır. Bu vesile ile merhum Özcan Yalım'a minnettarlığımı belirtmek isterim.

ulaştırırlar. Bu uygulamayla *Yusufçuk*, Ankara'nın bütün kitapçılarında, İstanbul ve İzmir'in tanınmış kitapçılarında rahatlıkla okuruyla buluşabilmiştir. Üç büyük kentin dışında kalan okurlar ise abonelik yoluyla dergiye sahip olurlar. 1979 yılında sadece abone sayısı 1000 civarındadır ki dönemin türlü olumsuzluklarına rağmen bu hiç de küçümsenecek bir rakam değildir.

Yusufçuk'ta kendisine yer bulan toplam 180 adet şiirin 170'i yerli, 10 tanesi yabancı şairlere aittir. Tamamı 152 adetten oluşan düz yazıların 143'ünün yerli, 9'unun ise yabancı edebiyatçılar tarafından kaleme alındığı görülür. Düz yazılar; anı, deneme, eleştiri, günlük, inceleme, makale, mektup, röportaj, soruşturma, tanıtma gibi alt başlıklarda yer almaktadır. Yabancı yazarların eserlerinden Türkçe'ye tercüme edilmiş bulunan 9 tane düz yazının, şiiri estetik, teorik ve teknik yönden irdeleyen nitelikli metinler olduğu anlaşılmaktadır. Dikkatli gözle incelendiğinde dergide yer verilen yabancı isimlere ait ürünlerin, tüm şiirlerin yaklaşık % 6'sı civarında olduğu görülür. Yabancılar ait düz yazılar da tüm düz yazıların yine yaklaşık % 6'sını oluşturur.

Yerli şairler içerisinde *Yusufçuk*'ta şiirleri sıklıkla yayımlananlar Yaşar Miraç, Ali Püsküllüoğlu, Sabahattin Kudret Aksal, Metin Eloğlu, Hilmi Yavuz, Cemal Süreya, Attila İlhan, Ahmet Ada, Ahmet Erhan, Ali Cengizkan, Bilgin Adalı şeklinde sıralanır. Ayrıca bunlara ek olarak Abdülkadir Budak, Behçet Aysan, Mehmet Taner, Necati Cumalı, Özcan Yalım, Yunus Koray gibi şairlerin isimleri belirtilmelidir. *Yusufçuk*'ta şiirleri basılmış yabancı şairler ise Yannis Ritsos, Georgi Cagarov, Konstantin Simonov, Leon-Paul Farque, Nikola Vaptsarov, Odiyseas Elitis, P. K. Yavorov isimlerinden oluşur.

Düz yazıları dergide en çok yayımlanmış yerli edebiyatçılar Ali Püsküllüoğlu, Nazım Hikmet, Ahmet Ada, Tuncer Uçarol, Mehmet Yalçın, Özcan Yalım, Mehmet H. Doğan, İlhan Berk olarak sıralanır. Nazım Hikmet'e ait olanlar büyük hacimli ya da uzun yazılar şeklinde değildir. Ağırlıklı olarak bir paragraftan, kimi zaman da iki ya da üç paragraftan oluşan yazılar, şairin eserlerinden yapılmış alıntılar biçimindedir. Ayrıca bunlara ek olarak Fazıl Hüsnü Dağlarca, Orhan Veli, Sait Faik gibi edebiyatçıların önceden kaleme aldığı şiir üzerine sözlerinden alıntılar da yer alır. Düz yazıları yayımlanmış yabancı edebiyatçılar ise Samuel R. Levin, Yevgeni Yevtuçenko, Cesarc Pavese, Federico Garcia Lorca, Odiyseas Elitis, Thomas Stearns Eliot, Yvor Winters isimlerinden oluşur.

Muhtemelen şiir dergisi oluşu ve seçkin örneklerle yer vermesi nedeniyle özellikle genç şairlerin *Yusufçuk*'u merak ve ilgiyle izlediği anlaşılmaktadır. Toplam iki yıl süren yayım hayatı boyunca 350-400 civarındaki genç şair dergiye mektup yazarak iletişim halinde bulunmuştur. Sözü edilenlerin hemen tamamı kendilerine ait şiirlerin yayımlanmasını talep eden şair adaylarıdır. Gönderilen örneklerin tek tek titizlikle inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulduğunu belirten Özcan Yalım, önemli sayıdaki şiirin yayımlanmaya değer görülmediğini vurgulama gereği hisseder (Ayvaz Morkoç'un Özcan Yalım'la Röportajı, 2007):

Gençler gönderdikleri mektuplar aracılığıyla şekil, içerik ve estetik yönden epeyce zayıf nitelikteki ürünlerinin yayımlanmasında ısrarcı davranmışlardır. Bunun üzerine dergi yönetimi durumu açıklayan bir yazı yayımlamak zorunda kalır.

Yusufçuk'ta kanat alıştırmak isteyen genç arkadaşlarımızı anlıyoruz. Şiiri gündeme getirmeye çabalayan bir dergide ilk ürünlerini görmek bir ölçü onlar için... Biz genç arkadaşlarımızdan yakınmalar değil, bizi "vazgeçilmez" ürünlerle şaşkına çevirmelerini bekliyoruz. (Yusufçuk, nr. 2, Şubat 1979, 1)

Bunun üzerine dergide "Kanat Alıştıranlar" başlığı altında ayrı bir bölüm oluşturulması uygun görülür. Burada ya şiirle amatörce ilgilenen veya şiir serüveninin henüz başında olan gençlerin ürünleri yayımlanacaktır. İlkelerinden taviz vermeyen derginin, gençler tarafından gönderilen şiirlerde de seçici davrandığı anlaşılmaktadır. (Ayvaz Morkoç'un Özcan Yalım'la Röportajı, 2007) Genç şairlerin ürünlerinin dergide ilk kez Şubat 1980 tarihli 14. Sayısında yerini aldığı görülür. Sözü edilen sayıda Emre Zeytinoğlu, Hürol Taşdelen, Hüseyin Ferhad ve Osman Çalışkan gibi isimler "genç şairler" sıfatıyla ve birer şiirleriyle dergiye adım atmışlardır. (*Yusufçuk*, nr. 14, Şubat, 1980, s. 3) Ardından Ahmet Çanak, Tayyar Çırpan, Türkan Şakar ve Yalçın Sadak da "Kanat Alıştıranlar" sayfasında kendilerine yer bulan genç şairler olurlar. (*Yusufçuk*, nr. 23, Kasım, 1980, s. 4)

Gerek ünlü şairlerin, gerekse gençlerin ürünlerine yer veren dergide şiirin değeri, içeriği, görevi gibi meseleler ele alınmıştır. Şiirin hayat, kültür, toplum ve siyasetle olan ilişkileriyle öne çıkarıldığı görülür. Dergi şiirle yaşam arasındaki güçlü bağı sıklıkla vurgular. (Bulut, 2017, 1495-1496)

Yusufçuk'un dördüncü sayfasında Notlar başlığı altında bir bölüm göze çarpar. Sözü edilen küçük bölümde birbiriyle bağlantılı olmayan değişik konularda haber ve bilgiler yer alır. Bunlar şair ve şiir kitapları tanıtımı, okuyucu mektupları, *Yusufçuk* ve içeriği hakkında bilgi veren açıklamalardır. Ayrıca şiir

ödülü duyuruları, ödül kazanan ya da vefat eden şairler, yeni şiir dergileri, çeviri şiirler gibi hususlarda da bilgiler mevcuttur. *Yusufçuk*'un her sayısının son sayfasında çoğunluğu şiir kitabı olmak üzere yeni çıkan kitapların ilanları bulunmaktadır.

7. Son Sayı: Derginin Kapanışı

12 Eylül 1980 ihtilalinin ardından "suya sabuna dokunan", başka bir ifadeyle siyasi içeriği ağır basan edebiyat dergileri tek tek kapanmak zorunda kalır. Aynı kulvarda bulunan benzer dergiler kapatılırken veya kapanmaya zorlanırken *Yusufçuk* dergisi buna sessiz kalmaz. Her ne kadar siyasi bir düşüncenin sözcülüğünü yapmasa da *Yusufçuk*'un yayım hayatına devam etmesi Püsküllüoğlu'nu vicdanen rahatsız etmeye başlamıştır. Özcan Yalım ve diğer arkadaşlarına bu sıkıntısını dile getiren Ali Püsküllüoğlu, dergiyi kapatma kararı verir. (Kılınçarslan, 2007, 71)

Aynı fikirde olmayan Özcan Yalım'a göre ise derginin kapanış nedeni daha farklıdır. Yalım, derginin ansızın kapatılmasını Tercüman gazetesinde *Yusufçuk* dergisi ile Ali Püsküllüoğlu aleyhinde başlatılan karalama kampanyasına bağlar:

O dönemde ülkede büyük karışıklıklar vardı. Kaotik günlerin politik havası içinde Tercüman'da Ali Püsküllüoğlu ve Yusufçuk aleyhine büyük bir kampanya başlatıldı. Kampanyanın dayanak noktası Nazım Hikmet'ti. Çünkü biz Yusufçuk'un her sayısının ön sayfasına Nazım Hikmet'ten alıntılar koyuyorduk. Buradan yola çıkarak "işte bunlar komünist, bunlar şöyle böyle" denmeye başlamıştı. Ali'nin sağlığı da pek iyi olmadığından biraz korktu. Bir gün karşıma oturdu; çok açık biçimde söyledi. 24. sayıdan hemen önceydi sanırım. "Özcan, bu iş bitti, kapatıyoruz, son sayıyı çıkarıyoruz" dedi. (Ayvaz Morkoç'un Özcan Yalım'la Röportajı, 2007)

Derginin Aralık 1980 tarihli 24. sayısında *Yusufçuk*'un kapatılacağı ve bir daha basılmayacağı okuyucuya bildirilir. Ancak dergi sayfalarında kapanış nedenleri hakkında herhangi bir bilgi ve açıklama yer almaz. Yazıda iki yıl boyunca yayımlanan derginin bu süre zarfında okurlardan, şair ve yazarlardan yakın ilgi gördüğü, merakla takip edildiği belirtilir. Ancak eldeki derginin *Yusufçuk*'un son sayısı olduğu da haber verilmektedir:

Bu sayısıyla Yusufçuk iki yılı arkada bıraktı. Bu iki yıl içinde okurlardan, yazar ve ozanlardan gördüğü yakın ve sıcak ilgi hiç eksilmedi. Eksileceğe de benzemiyor. Ancak yine de şu elinizde tuttuğunuz son Yusufçuk. (Yusufçuk, nr. 24, Aralık 1980, s. 4)

8. Sonuç

Ocak 1979 ile Aralık 1980 tarihleri arasında aylık olarak toplam 24 sayı yayımlanan *Yusufçuk* dergisi kendi yayım zamanındaki benzerlerinin aksine genel bir edebiyat dergisi özelliği taşımaz. İlgi alanına yalnızca şiiri alıp tamamen şiir vadisinde yürüyen dergi, edebiyatın roman, hikaye, tiyatro, gezi yazısı gibi diğer türlerinde hiçbir ürün yayımlamamıştır. Ali Püsküllüoğlu'nun denetiminde ve Özcan Yalım'ın sorumlu yönetmenliğinde yayımlanan *Yusufçuk*, şiir sanatını çok yönlü biçimde yansıtmaya amacı gütmüştür. Derginin sayfalarında okuyucuların dikkatini çekebilecek ilginç düşünce ve alıntılara yer vermeye özen gösterilmiştir. Tamamı 24 sayıdan oluşan derginin, toplam 15 sayısında Nazım Hikmet'in şiir konusundaki görüşlerini dile getiren bir ya da birkaç paragraflık yazılara yer verildiği görülür. Derginin tek bir şair için çıkarılan özel sayılarının da edebiyat çevrelerinde ilgiyle izlendiği anlaşılmaktadır. Ağustos 1979 sayısı Attila İlhan'a, Aralık 1979 sayısı Cahit Külebi'ye, Mart 1980 sayısı Cemal Süreya'ya ve Ekim 1980 sayısı ise Oktay Rifat'a ayrılmıştır. Ayrıca dergide gerek şairler, gerekse şiir kitapları üzerine yapılan eleştiri ve değerlendirmeler önemli bir yer tutmaktadır.

12 Eylül 1980 ihtilalinin öncesi ve sonrasını içine alan yaklaşık on yıllık süreç, Türk toplumu için sancılı bir dönem olarak nitelendirilebilir. Bu dönemde toplumda beliren türlü rahatsızlıklar ve kaotik durum doğal olarak şiire de yansır. *Yusufçuk* olumsuzlukların en yoğun yaşandığı iki yıllık zaman diliminde yayımlanmıştır. 12 Eylül öncesindeki zaman kesitinde kimi dergiler, edebi ve estetik değeri düşük de olsa siyasi içerikli ürünlere fazlaca yer vermişlerdir. *Yusufçuk*'ta o zamanki genel eğilimin aksine bir tavır sergilendiği görülür. Dergide insanları ve sorunlarını sadece siyasi amaçlarla öne çıkaran, buna karşılık edebi değeri zayıf olan şiirlere itibar edilmediği anlaşılmaktadır. Başka bir ifadeyle belli bir edebi seviyenin altında kalan şiirler *Yusufçuk*'ta yayımlanmamıştır. Şiirde tek sesliliğe karşı olduğunu açıklayan derginin, yüksek seviyeli olmak koşuluyla her anlayıştaki örneklere yer vermeye çalıştığı görülür. "Şiire hak ettiği yeri vermek" ve "şiiri yeniden gündeme getirmek" amaçlarıyla yola çıkan dergi, kendisine gönderilen şiirleri titiz bir inceleme ve değerlendirme süzgecinden geçirir.

Ağırlıklı olarak ünlü şairlerin ürünlerine yer veren derginin yayımlandığı dönemde Türk şiirinin siyasetin emrine girmesini engellemeye yönelik bir tutum sergilediği anlaşılmaktadır. Sonuç olarak Türk toplumunun sancılı bir döneminde çıkarılmış olan ve Türk şiirine belli oranda bir katkı sağladığı anlaşılan Yusufçuk'un şiir çevrelerince dikkatli bir gözle incelenmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Ek: 1

Yusufçuk'ta Şiir ve Yazıları Yayımlanan Edebiyatçıların Toplu Listesi

1.1.Yerli Edebiyatçılar

<u>Adı-Soyadı</u>	<u>Şiir Sayısı</u>	<u>Düzyazı Sayısı</u>
1. Abdullah Nefes	2	-
2. Abdülkadir Budak	4	1 (tanıtma)
3. Abdülkadir Bulut	1	-
4. Adalet Ağaoğlu (Sümer)	1	1 (deneme)
5. Adnan Azar	1	-
6. Adnan Binyazar	-	3 (deneme)
7. Adnan Özer	1	-
8. Ahmet Ada	5	9 (tanıtma,deneme)
9. Ahmet Çanak	2	-
10. Ahmet Erhan	5	-
11. Ahmet İnam	-	2 (değinme, deneme)
12. Ahmet Oktay	-	1 (inceleme)
13. Ahmet Tevfik Küflü	-	1 (soruşturma)
14. Ali Cengizkan	6	2 (özdeyiş, aforizma)
15. Ali Püsküllüoğlu	7	6 (anı, inceleme,deneme)
16. Attila İlhan	5	3 (deneme)
17. Ayfer Çam	-	1 (deneme)
18. Behçet Aysan	4	-
19. Behçet Necatigil	3	1 (soruşturma)
20. Bilgin Adalı	5	2 (deneme)
21. Cahit Külebi	4	3 (inceleme, deneme)
22. Cemal Süreya	6	3 (deneme)
23. Cemalettin Ünlü	1	-
24. Cengiz Bektaş	2	-
25. Ceyhun Atuf Kansu	-	1 (deneme)
26. Doğan Hızlan	-	1 (inceleme)
27. Edip Cansever	3	-
28. Emin Özdemir	-	2 (soruşturma, mektup)
29. Emre Zeytinoglu	1	-
30. Erol Çankaya	-	1 (eleştiri)
31. F. Kadri Fül	1	-
32. Fakir Baykurt	1	2 (deneme)
33. Fergun Özelli	3	1 (değinme)
34. Füsun Altıok	-	1 (inceleme)
35. Gökhan Cengizkan	1	-
36. Güniz Baykam	1	-
37. Güven Turan	1	1 (deneme)
38. Haluk Aker	2	-
39. Hasan Bülent Kahraman	-	1 (deneme)
40. Hasan Hüseyin	1	1 (soruşturma)
41. Hasan Varol	1	-
42. Haydar Ergülen	1	-
43. Hilmi Yavuz	5	2 (deneme)
44. Hürol Taşdelen	3	-
45. Hüseyin Ferhad	-	1

46. İlhami Soysal	-	2 (anı, deneme)
47. İlhan Berk	3	4 (aforizma, deneme)
48. İlhan Demirarslan	1	-
49. İlkiz Kucur	1	-
50. Kemal Özer	1	-
51. Mehmet Güler	-	1 (deneme)
52. Mehmet H. Doğan	-	4 (inceleme, deneme)
53. Mehmet Karabulut	1	-
54. Mehmet Müfit	1	-
55. Mehmet Taner	4	-
56. Mehmet Yalçın	-	5 (deneme, makale)
57. Metin Altıok	3	1 (değinme)
58. Metin Eloğlu	5	-
59. Mustafa Canpolat	1	-
60. Mustafa Dertli	3	-
61. Muzaffer Erdost	-	1 (deneme)
62. Muzaffer Hacıhasanoğlu	-	1 (özdeyiş)
63. Nahit Eruz	-	1 (eleştiri)
64. Nazım Hikmet	1	15 (alıntı)
65. Necati Cumalı	4	1 (alıntı)
66. Necip Fazıl	-	2 (alıntı)
67. Nurer Uğurlu	1	-
68. Oktay Akbal	-	3 (soruşturma, deneme)
69. Oktay Rifat	2	2 (deneme)
70. Orhan Veli	-	2 (alıntı)
71. Osman Çalışkan	2	-
72. Osman Serhat Erkekli	-	2 (tanıtma, deneme)
73. Özcan Yalım	4	5 (tanıtma)
74. Özdemir İnce	3	3 (röportaj, deneme)
75. Ramis Dara	1	2 (tanıtma, deneme)
76. Rasih(m) Değer	2	-
77. Sabahattin Kudret Aksal	6	2 (deneme, özdeyiş)
78. Sabit Kemal Bayıldırın	-	2 (deneme)
79. Salah Birsal	-	3 (soruşturma, deneme)
80. Sait Faik	-	1 (alıntı)
81. Selim İleri	-	3 (deneme, tanıtma)
82. Suphi Aytimur	1	2 (deneme)
83. Şemsettin Ünlü	-	1 (deneme)
84. Tahsin Şentürk	1	-
85. Talip Apaydın	3	2 (deneme, soruşturma)
86. Tuncer Uçarol	-	9 (günlük, inceleme, tanıtım)
87. Tarık Dursun K.	-	1 (deneme)
88. Tayyar Tırpan	1	-
89. Tuğrul Tanyol	1	-
90. Turgay Gönenc	3	-
91. Turgut Uyar	2	-
92. Türkan Şakar	2	-
93. Vedat Günyol	-	1 (deneme)
94. Yalçın Sadak	1	-
95. Yaşar Miraç	8	2 (soruşturma, deneme)
96. Yunus Koray	4	3 (deneme)
97. Yusuf Alper	1	-
98. Zeki Güney	2	-

TOPLAM 170

143

1.2. Yabancı Edebiyatçılar

<u>Adı-Soyadı</u>	<u>Şiir Sayısı</u>	<u>Düzyazı Sayısı</u>
1. Cesare Pavese	-	1 (günlük)
2. Federico Garcia Lorca	-	1 (makale)
3. Georgi Cagarov	2	-
4. Konstantin Simonov	1	-
5. Leon-Paul Farque	1	-
6. Nikola Vaptsarov	1	-
7. Odiyseas Elitis	1	1 (deneme)
8. Peyo Kraçholov Yavorov	1	-
9. Samuel R. Levin	-	2 (makale, deneme)
10. Thomas Stearns Elliot	-	1 (deneme)
11. Yannis Ritsos	3	-
12. Yevgeni Yevtuçenko	-	2 (deneme)
13. Yvor Winters	-	1 (deneme)
TOPLAM	10	9

KAYNAKÇA

Ayvaz Morkoç'un Özcan Yalım'la yaptığı Mayıs 2007 tarihli görüşme.

Bulut, Ayhan (2017). Türk Şiirinin Anlam Haritalarından Bir Kesit: Yusufçuk. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(5), 1494-1506.

Karahan, Akartürk (2010). Ali Püsküllüoğlu. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, C: XCVIII, (S: 700), s. 503-506.

Kılıçarslan, Özgen (2007). Dergi Belgeliği: Ali Püsküllüoğlu, *Hayal*, nr. 22, Temmuz-Ağustos-Eylül, 2007.

Morkoç, Ayvaz (2009). İzmir'in En Uzun Soluklu Aylık Yazın Dergisi: Dönemeç. *Yazın ve Değişim Araştırmaları*, İzmir Ekonomi Üniversitesi Yayınları.

Pulat, Ali - İğdecioğlu, Sinem (2018). Ali Püsküllüoğlu'nun Şiirlerinde Doğa Konusu. *International Journal of Languages Education and Teaching*, Volume. 6, Issue 2, June 2018, 53-57.

Püsküllüoğlu, Ali (1979). Herkes Şiire Düşman. *Yusufçuk*, nr. 1, Ocak 1979, s. 1.

Püsküllüoğlu, Ali (1979). Şiire Yer Yok. *Yusufçuk*, nr.3, Mart 1979, s. 1.

Püsküllüoğlu, Ali (2004). Çağdaş Türk Dili Belgeliği: Şair ve Dilci Ali Püsküllüoğlu. *Çağdaş Türk Dili Dergisi*, c. XVII nr. 195), s. 114-125.

Tanzimattan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi (2011). C. II, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Timuroğlu, Vecihi (2003). Okurlara Tüyap. *Cumhuriyet Gazetesi Kitap Eki*, 17 Nisan. s. 3-7.

Uçarol, Tuncer (2008). Ali Püsküllüoğlu: Özgeçmişi ve Yapıtları. *Çağdaş Türk Dili Dergisi*, C. XX, (S:248), s.369-381

Yalım, Özcan (2003). *Sonra Tufan*, Eda Matbaası, Ankara.

Yakut, Zeynep (2009). *Özcan Yalım'ın Hayatı ve Eserleri*. Yayınlanmamış Lisans Tezi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Yusufçuk, nr. 2, Şubat 1979, s. 1.

Yusufçuk, nr. 14, Şubat 1980, s. 3.

Yusufçuk, nr. 21, Eylül 1980, s. 4.

Yusufçuk, nr. 23, Kasım 1980, s. 4.

Yusufçuk, nr. 24, Aralık 1980, s. 4.